

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/24/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7819010263
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Michalanský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7819010263.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Michalanského, sudcov JUDr. Miroslava Osifa a JUDr. Karola Kučeru v trestnej veci proti obžalovanému O. R. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15T/77/2019 zo dňa 12. 2. 2020, na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 18. mája 2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Obžalovanému O. R., nar. 2. 2. XXXX v P., trvale
bytom C. O., I. XXX

u k l a d á

podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zák., § 39 ods. 4 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere

4 (štyroch) rokov a 8 mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. z r u š u j e vo výroku o treste trestný rozkaz Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/121/2019 zo dňa 18. 12. 2019, právoplatným 18. 12. 2019, ktorým mu bol pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov nepodmienečne so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Inak napadnutý rozsudok zostáva nezmenený.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 15T/77/2019 zo dňa 12. 2. 2020 bol obžalovaný uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., § 138 písm. b/ na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného dňa v priebehu roku 2013 do 05.04.2019 v obci Krásnohorské Podhradie, okres Rožňava, pod vplyvom alkoholu, hlavne v rodinnom dome na Hradnej ulici č. 172 a v priľahlých častiach domu, fyzicky, ako aj slovne napádal svoju družku A. A., vulgárne jej nadával, udieral, fackal a kopal do rôznych častí tela, slovne ju ponižoval, vyhrážal sa jej zabitím, pričom takto sa správal aj počas jej tehotenstva, v dôsledku čoho v mnohých prípadoch z domu ušla, predovšetkým k svojej matke, ako aj k svojej priateľke, v jednotlivých prípadoch na jej podnet zasiahla aj hliadka Policajného zboru, keď naposledy sa tak stalo dňa 19.03.2019 a napokon dňa 05.04.2019 jej opätovne vulgárne nadával, kričal na ňu slovami: „Zdochnil!“, opakovane ju bil dlaňou do oblasti hlavy, udieral jej hlavu o múr, ťahal ju za vlasy, zhodil ju na zem a opakovane ju kopal do chrbtovej časti až do času, kým na naliehanie priateľky poškodenej od svojho konania upustil, v dôsledku čoho poškodenej A. A. spôsobil vonkajšie poranenia na tvári a hlave.

Súd mu za to uložil podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, § 38 ods. 2, 3 Trestného zákona (§ 36 písm. l/ Trestného zákona), § 39 ods. 4 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 56 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na výkon trestu odňatia ho súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona uložil mu aj ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojej obhajkyne uviedol, že rozhodnutie vo výroku o uloženom treste, ktorý mu bol uložený vo výmere 56 mesiacov považuje za neprimerane prísny a nespravodlivý. Poukázal predovšetkým na dôvody, ktoré opodstatňujú uloženie miernejšieho trestu. Na hlavnom pojednávaní v celom rozsahu uznal svoju vinu - učinil vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku, čím zamedzil zdĺhavému vykonávaniu dokazovania v konaní pred súdom týkajúce sa jeho viny. V priebehu celého prípravného konania bol nápomocný, priznal sa k spáchanému skutku a tým uľahčil prácu orgánom činným v trestnom konaní. Spáchaný skutok úprimne oľutoval. Poškodenej sa ospravedlnil a sama potvrdila, že mu odpustila a vyjadrila ľútosť nad podaným trestným oznámením. Vyjadril úprimnú snahu o polepšenie a sľub, že sa už nedopustí žiadnej trestnej činnosti a povedie riadny život. Súd prvého stupňa prihliadol na poľahčujúce okolnosti a to najmä na to, že sa pričínil o odstránenie škodlivých následkov trestného činu podľa § 36 písm. k/ Trestného zákona a tiež zohľadnil poľahčujúcu okolnosť uvedenú v ustanovení § 36 písm. l/ Trestného zákona, t.j. že sa k skutku priznal a tento oľutoval. Je toho názoru, že konajúci súd mal zohľadniť aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Trestného zákona, t.j. že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom.

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí konštatuje, že poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l/ a § 36 písm. n/ Trestného zákona môžu byť obžalovanému priznané a zohľadnené aj kumulatívne. Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. spočíva v priznaní sa páchatel'a k trestnej činnosti a zároveň jej úprimnom oľutovaní. Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., ktorá je zohľadnená po postupe v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. sa stáva v určitom zmysle kvalifikovanou okolnosťou, majúcou za následok možnosť nevykonania dokazovania v určitom rozsahu na hlavnom pojednávaní. Umožnenie takéhoto zjednodušeného postupu v konaní súdu je potrebné potom nepochybne považovať za napomáhanie súdu pri objasňovaní trestnej činnosti. Súd prvého stupňa síce mimoriadne znížil trest o 1/3 v zmysle § 39 ods. 2 písm. d/ a ods. 4 Trestného zákona, je potrebné však prihliadnuť aj na výraznú prevahu poľahčujúcich okolností, na jeho rodinné a sociálne pomery a samotnú závažnosť skutku.

Ďalšou podstatnou skutočnosťou, ktorú potvrdzujú aj závery znaleckého posudku je, že síce z hľadiska právnej kvalifikácie sa jedná o zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona, nebolo však preukázané, že by jeho správanie voči poškodenej mohlo byť označené ako „týranie“. Dokonca nebolo dostatočne preukázané ani to, že by jej dlhodobu priamo spôsobil fyzické alebo psychické utrpenie popísané v písmenách a/ až e/, čím podľa jeho názoru nie sú naplnené ani znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty tohto trestného činu. Závery znaleckého posudku č. 39/2019 vypracovaného znalkyňou PhDr. Vierou Truskovou, PhD. jeho slová len potvrdzujú. Znalkyňa na základe preštudovaného spisového materiálu a podrobného psychologického vyšetrenia vyhodnotila, že u poškodenej boli zistené tendencie k agravácii, t.j. prehnaného stupňovania prejavov týkajúcich sa trestného konania. Vzťah medzi ním a poškodenou bol hodnotený ako emocionálne pozitívny, čiastočne problematický len v čase požitia alkoholických nápojov. U poškodenej nebol

potvrdený syndróm týranej osoby. Nebolo preukázané, že jeho správanie k poškodenej bolo tak závažné a nepriaznivé, že by ho bolo možné z psychologického hľadiska popísať ako týranie poškodenej. Poškodená takéto konanie z jeho strany ani podľa psychológa nepociťovala ako ťažké príkorie. Jednalo sa len o neriešené partnerské problémy spojené s nadmerným užívaním alkoholu. I napriek tomu, že svoju vinu uznal, je nevyhnutné zohľadniť tieto podstatné skutočnosti pri ukladaní trestu. Poukázal tiež na svoje správanie po prepustení z výkonu väzby, pričom poškodená potvrdila, že sa správal vzorne a svedomite, staral som sa o svoju rodinu, zabezpečil finančne svoju družku a 14 mesačnú dcéru. Podal si žiadosť do Sociálnej poisťovne o invalidný dôchodok kvôli jeho ťažko chorej ruke. Plánujú sa s družkou sobášiť a následne odsťahovať od rodičov. Počas pobytu na slobode sa dobrovoľne zúčastňoval terapie na psychiatrickom oddelení za účelom liečenia sa zo závislosti na alkohole. V súčasnosti odpykáva trest za skutok, ktorý spáchal opätovne pod vplyvom alkoholu. Je mu to veľmi ľúto, svedčí to však o nevyhnutnosti ochranného protialkoholického liečenia.

Vzhľadom na povahu a závažnosť skutku, že sa v prevažnej miere jedná len o partnerské nezhody spôsobené pod vplyvom alkoholu a preto pri posudzovaní závažnosti skutku je rovnako nevyhnutné brať tieto skutočnosti do úvahy. Poškodená nenesie žiadne fyzické, ani psychické následky. Nie je jeho zámerom zľahčovať a bagatelizovať závažnosť skutku, no uložený trest by mal byť primeraný vzhľadom na tieto zistenia. Rozhodne za dôležité považuje aj vyjadrenia poškodenej v danej trestnej veci, nakoľko sama skonštatovala, že potrebuje, aby sa vrátil domov a postaral sa o rodinu, že jej chyba, rovnako aj dcére a ľutuje, čo sa stalo. Potvrdila, že jej konanie bolo unáhlené a nedomyslela dôsledky, ktoré vyplynuli z jej oznámenia. Najmä z týchto podstatných skutočností považuje uložený trest za neadekvátny a nespravodlivý.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd po preskúmaní napadnutý výrok rozsudku okresného súdu v súlade s ustanovením § 321 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zrušil a sám rozhodol rozsudkom vo veci a to tak, že mu uloží miernejší trest odňatia slobody s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom.

K odvolaniu obžalovaného sa okresný prokurátor písomne vyjadril v tom zmysle, že obhajkyňa obžalovaného vo svojom písomnom odvolaní namieta nezohľadnenie poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., pričom však nezohľadnenie tejto poľahčujúcej okolnosti je jednoznačne, jasne vyargumentované v odôvodnení napadnutého rozsudku a s touto argumentáciou sa plne stotožňuje. Rovnako ako súd je toho právneho názoru, že zohľadnenie poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n/ Tr. zák. je možné pri aktívnej spolupráci páchatela pri objasňovaní trestnej činnosti, pri uvádzaní konkrétnych dôkazov slúžiacich na objasnenie trestného činu, aktívnu participáciu na objasnení činu. Zo strany páchatela by malo ísť o akúsi "nadprácu" vo vzťahu k objasneniu skutkového deja. Takúto skutočnosť v konaní páchatela nevzhladol. Ďalšie argumenty obhajoby týkajúce sa okolností, že aj vzhľadom na závery znaleckého posudku znalkyne PhDr. Truskovej, PhD., nie je možné konanie obžalovaného ustáliť ako týranie blízkej osoby, považuje s poukazom na súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. za irelevantné. Ďalšie argumenty týkajúce sa plánovaného sobáša, dobrovoľnej liečby obžalovaného zo závislosti na alkohole a nekonfliktného správania sa vo výkone trestu odňatia slobody považuje sčasti za argumenty, ktoré okresný súd zohľadnil pri svojom postupe v zmysle § 39 ods. 4 Tr. zák., sčasti nemajú zásadný význam na výšku uloženého trestu.

S poukázaním na vyššie uvedené navrhol predmetné odvolanie obhajkyne obžalovaného JUDr. Bakošovej ako nedôvodné zamietnuť.

Na podklade takto podaného odvolania odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Z odôvodnenia podaného odvolania je zrejmé, že obžalovaný prostredníctvom obhajoby napáda rozsudok vo výroku o treste a poukazuje na konkrétne okolnosti prípadu.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že obžalovaný O. R. na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že je vinný zo spáchania žalovaného skutku, na základe čoho okresný súd riadnym procesným postupom podľa § 257 ods. 1 a nasl. Tr. por. po vyjadrení prokurátora prijal toto vyhlásenie s tým, že následne vykonal dokazovanie potrebné pre rozhodnutie o treste a ochrannom opatrení.

Len pre úplnosť krajský súd konštatuje, že tak na základe vyhlásenia o vine, ako aj na základe dokazovania vykonaného v prípravnom konaní nemal žiadne pochybnosti o ustálení právnej kvalifikácii konania obžalovaného ako zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., § 138 písm. b/ Tr. zák.

Dôsledne sa okresný súd zaoberal osobou obžalovaného a zisťovaním jeho aktuálnych osobných, rodinných, majetkových a zárobkových pomerov, z čoho je zrejmé, že obžalovaný má dve deti, s poškodenou A. má jedno 8-mesačné dieťa, býva s ňou, aj so svojou dcérou u rodičov.

Pokiaľ ide o predchádzajúci život obžalovaného, z odpisu registra trestov okresný súd správne zistil, že tento bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný, naposledy právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/121/2019 zo dňa 18. 12. 2019 a to pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák.

Vzhľadom na vymedzenie spáchania skutku v predmetnej trestnej veci krajský súd zistil, že tento skutok spáchal skôr, než bol vyhlásený právoplatný (doručený) trestný rozkaz Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/121/2019 zo dňa 18. 12. 2019, na základe čoho dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Tr. zák.

V rámci ukladania súhrnného trestu krajský súd vyhodnotil priznanie sa obžalovaného k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. V tejto súvislosti ďalej krajský súd konštatuje, že sa stotožnil aj s názorom okresného súdu vo vzťahu k nepriznaniu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. a to, že obžalovaný mal napomáhať pri objasňovaní trestnej činnosti, keďže ani podľa názoru krajského súdu samotné priznanie sa k spáchaniu trestnej činnosti bez aktívnej spolupráce s orgánmi prípravného konania pri objasňovaní trestnej činnosti nemožno považovať za uvedenú poľahčujúcu okolnosť.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovanému ukladal trest za viac trestných činov, aplikoval krajský súd túto skutočnosť ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Tr. zák.

Aj za týchto okolností sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu, že v predmetnej trestnej veci boli splnené všetky zákonné podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby v zmysle stanoviska Trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj. 55/2016 zo dňa 27. 6. 2017, teda mimoriadne zníženie trestu postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák., na základe čoho mimoriadne znížil trest odňatia slobody o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a uložil mu súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 56 mesiacov, vychádzajúc z prísnejšej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. vo výmere 7 až 15 rokov.

Tak, ako to uviedol okresný súd, zohľadniac celkovú rodinnú situáciu, z ktorej je zrejmé, že určitý podiel na vyhrotení situácie v rodine má i správanie sa poškodenej, ktorá bola častou spoločnou užívateľkou alkoholu spoločne s obžalovaným a jej nasledovný postoj spočívajúci v tom, že sa s obžalovaným počas jeho pobytu vo väzbe zasnúbila, ako aj vzhľadom na okolnosti prípadu, na ktoré podrobne poukázala obhajoba, by bolo aj podľa názoru krajského súdu uloženie trestu v zákonom stanovenej sadzbe pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného postačuje aj trest kratšieho trvania.

Obligatórne podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. krajský súd zrušil vo výroku o treste právoplatný trestný rozkaz Okresného súdu Rožňava sp. zn. 3T/121/2019 zo dňa 18. 12. 2019.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný nebol v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním tohto trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, súd ho v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Len pre úplnosť krajský súd konštatuje, že výrok napadnutého rozsudku, ktorým okresný súd v súlade so zákonom uložil obžalovanému podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. ochranné protialkoholické liečenie

ústavnou formou zostáva týmto rozhodnutím nedotknuté a teda je právoplatné v zmysle citovaného výroku rozsudku okresného súdu.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.